

Taika menama ar tikroji?

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio
(Tėsinys)

Svarbiausia bolševikų kovos priemonė yra propaganda. Ją ypač plačiai vartoja krašto viduje, bet didžiulę reikšmę jai skiria ir užsienyje. Savo spauda, radijo laidomis stengiasi prasiskverbti į įvairius Vakarų visuomenės sluoksnius. Be to bolševikai turi užsienyje savo garsia kalbių tai komunistų partijos, kurias galima prilyginti TSKP filialams, atskiri užsienio visuomenės veikėjai bei kompartijų sukurtos organizacijos įvairiais pavadinimais. Ypatingą vietą užima vadinamieji taikos šalininkai. Juos sunku pavadinti kompartijų filialais, nes tai įvairių įsitikinimų žmonės. Bolševikai išnaudoja kilnius žmonių siekimus. Jie nuolat kalba apie taiką, o kartu ruošiasi karui. Visą šalį jie paverė karine stovykla. Karinis jaunimo parengimas Tarybų Sąjungoje prasideda nuo vaikystės. Parduotuvėse platus karinių žaislų pasirinkimas. Tokie žaislai žadina dėmesį ir tikrąją techniką. Masiškai demonstruojami filmai apie karą. Taigi karinė isterija stengiamasi užkrėsti net vaikus. Tačiau matyti ir bolševikų imperijos vadovams paaiškėjo, kad atviras karinis pasiruošimas gali pakenkti jų taikos propagandai. Todėl nutraukė jo laidas per radiją ir televiziją, bet sustiprino karinį parengimą vidurinėse ir aukštesiose mokyklose. Baigę aukštąsias mokyklas gauna karinio laipsnį. Masiškai leidžiama karinė literatūra

romanai, atsiminimai. Rengiami buvusių karių susitikimai, pasakojimai apie karą. Stengiamasi sužadinti jaunosios kartos pasigėrėjimą karių žygiais.

Bolševikų vadovai savo kalbas apie taiką daugiausia skiria užsienio visuomenei, o krašte nuolat didina karinę įtampą. Bolševikų imperija nėra normali valstybė, nes ji sukurta ne tautų labui, o jų pavergimui. Tautos jai tarnauja, o ji kovoja dėl pasaulinio viešpatavimo. Bolševikų stabilas — revoliucija, bet ne kiekviena, o tik ta, kuri naudinga jų imperijai, kuri padeda plėsti jos ribas bei įtaką. Todėl su bolševikais negali būti kalbos apie nusiginklavimą be griežtos kontrolės.

Bolševikų imperijos taika — tai konclagerių taika. Mes turime ją. Taikos šalininkai užsienyje laisvai kelia savo reikalavimus ir rodo savo įsitikinimus. Mes turintys bolševikišką taiką negalime laisvai rodyti savo įsitikinimų. Mes žiūrime pro kalėjimų grotas ar spygliuotas konclagerių vietas ir matome, kad vadinamųjų taikos šalininkų kelias tiesiai veda pas mus. Taigi jų taika neatneš žmonių laimės. Ji tik sustiprins pavergtų tautų grandines ir uždės jas kitoms tautoms. Moderni XX amžiaus vergija dar labiau sustiprės. Todėl taikos negalima pirkti laisvės kaina. Taika turi būti garbinama ir humaniška, be grandinių, be kalėjimų, be konclagerių, be fizinio ir moralinio teroro. Tik tokios taikos reikia siekti.

Balys Gajauskas,
Permės sritis, Čusovo rajono
Kučino konclageris, 1982

Mūšiai Afganistane

Washingtonas. — Šią savaitę laukiama, kad prezidentas Reaganas paskelbės nuosaikias sankcijas Pietų Afrikos respublikai. Jomis jis užbaigs savo „konstruktyvaus įsijungimo“ politiką ir užkirs kelią Kongresui priimti daug griežtesnes sankcijas. Manoma, kad bus uždrausta JAV biznio bendrovėms investuoti Pietų Afrikoje naujas lėšas, uždrausta Amerikoje pardavinėti P. Afrikos monetą Krugerrandą.

Pietų Afrikos prezidentas Botha atmetė reikalavimus, kad jo vyriausybė pradėtų derybas su Afrikos judųjų organizacija — Nacionaliniu Kongresu, kurio veikla uždrausta ir vadai sėdi kalėjime. Valstybės miestuose labai pagyvėjo ginklų prekyba. Baltieji perka ginklus, sudarinėja amunicijos atsargas. Laukiama neramumų išsiplėtimo į baltųjų apgyventas vietas. Krašte jau uždarytos 454 mokyklos, kurių mokiniai emė puldinėti baltųjų butus ir įstaiigas.

Juodųjų spauda rašo, jog vyriausybė jau turi planą, kuris padalintų P. Afriką į judųjų ir baltųjų valstybes. Baltiesiems numatytas teritorijos koridorius, kuriame liktų svarbiausios žemės turtų kasyklos, kurių derlingiausios žemės ūkiai. Juodiesiems būtų palikti nederlingi plotai.

Karinis perversmas Tailandijoje

Bangkokas. — Tailandijos radijas vakar rytą paskelbė, jog buvęs kariuomenės vadas gen. Serm Na Nakorn nuvertė vyriausybę, panaikino valstybės konstituciją, paleido parlamentą. Visuomenė raginama laikytis ramiai ir laukti tolesnių pranešimų.

Gen. Serm yra pasitraukęs iš kariuomenės. Jo atsisaukime sakoma, kad karališkoji Tailandijos šeima yra apsaugota, užsieniečiai diplomatai — saugūs. Perversmo priežastis — pablogėjusi ekonominė padėtis.

Perversmas įvyko tuo metu, kada premjeras Prem Tinsulanonda išvyko į Indoneziją, o kariuomenės vadas gen. Arthit Kamalangk-ek važinėjo po Europą. Kariuomenės vado pareigas pasiėmė perversmo vadas generolas Serm.

Tą pačią dieną kita karininkų grupė paskelbė per kitą radijo stotį, kad kareiviai turėtų likti kareivinėse ir laukti įsakymų. Perversmo nebuvo ir nebus. Šį atsisaukimą perskaitė kariuomenės vado padėjėjas gen. Tien Chai Sirisumpun. Padėtis Tailandijoje neaiški.

— Sri Lankoje sinhalai pagrobė tamilų pilną autobusą ir jį su visais keleiviais sudegino. Nežiūrint Indijos valdžios tarpininkavimo tų dviejų religinių ir tautinių grupių kovos tebevyksta.

Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį 10 valandų praleido Lichtenšteino valstybėje. Nuotraukoje iš popiežiaus rankų Komuniją priima kunigaikštis Franz Josef II ir jo žmona princesė Gina.

Šiomet daugiau lėktuvų nelaimių

Milwaukee. — Penktadienį keleivinis Midwest Express DC-9 lėktuvas sudužo ir užsiedė netoli Milwaukee miesto. Jis tik buvo pakilęs iš Generalo Billy Mitchell Field aerodromo. Visi lėktuve buvę žmonės žuvo (31). Ši lėktuvų bendrovė vos praėjusios savaitės antradienį atidarė naują liniją: Milwaukee-Madisonas. Iš čia lėktuvai skrisdavo į Bostoną, Atlantą ir Dallas, Texas.

Iš Indijos ateina žinia, kad Afganistane partizanai raketomis numušė keleivinį Afganistano lėktuvą, kuriame buvo 52 žmonės, visi žuvę. Lėktuvas buvo sovietų gamybos. Afganistano radijas skelbė, kad lėktuvą pašovė Amerikos gamybos raketa. Ta proga Afganistanas skundžiasi, kad Amerikos administracija dalyvauja teroro veiksmuose.

Civilinė aviacija visame pasaulyje pripažįsta, kad šie metai gan nelaimingi oro transportui. Pabrėžiama, kad oro susisiekimą vis dar lieka saugiausia susisiekimo priemonė. Per 1984 m. pasaulio aviacijos bendrovės pervažė 832 milijonus keleivių. Buvo nukeliuota 1,265 bilijonai kilometrų ir, neskaityt nelaimių Sovietų Sąjungoje, kuri apie savo nelaimės neskelbia, pasaulyje įvyko tik 15 nelaimių, kuriose žuvo 224 keleiviai. Taip buvo pernai. Šiomet nelaimingų įvykių iki šiol buvo jau 20. Komercinių lėktuvų keleivių jau žuvo apie 1,800.

Oro susisiekimo nelaimės kelia rūpesčių ne tik keliautojams. Daug nerimo nelaimės sukelia lėktuvų bendrovėms ir lėktuvų gamintojams. Nelaimės, kurios kyla dėl teroristų veiksmų, yra vienas dalykas. Įtariama, kad birželio 23 susprogęs virš Atlanto Indijos Boeing 747 lėktuvas nukrito su 329 keleiviais dėl teroristų padėtos bombos, tačiau Japonijos to paties modelio lėktuvas pradėjo rugpjūčio 12 d. byrėti ore. Uodegos dalis nukrito toli nuo lėktuvo sudužimo vietos. Iš 524 lėktuve buvusių keleivių ir įgulos narių gyvi liko du vaikai ir dvi moterys. Dėl tos nelaimės pasisūlė pasitraukti iš pareigų Japan Air Lines prezidentas.

Šalia teroro veiksmų lėktuvai nukrenta ir dėl „žmogaus klaidų“. Kadangi nelaimėse buvo įvelta nemažai Boeing 747 lėktuvų, bendrovė specialiai pradėjo tyrimus ir įrodinėja, kad nuo 1970 metų, kada tie lėktuvai modeliai pradėjo skraidyti, nelaimėse buvo įvelta tik 15 lėktuvų, tik 7 sudužo. Iš jų visos avarijos įvyko dėl žmogiškų klaidų. Tokių Boeingo milžinų pasaulio linijos turi apie 600. Jei dėl pastaraisiais metais įvykių nelaimių tuos lėktuvus tęsti išimti iš apyvartos, turėtų bankrutuoti daug oro linijų, ypač nedidelio ploto kraštų, kaip Japonijos, Singapuro. Iš čia lėktuvai daugiausia skrenda į kitus kontinentus.

Daržnai vien įtarimas, kad lėktuvai „netikę“, sudaro bendrovėms didelių nemalonių. Po nelaimės Chicagoje 1979 m. McDonnell Douglas b-ve buvo priversta sustabdyti savo visus 275 lėktuvus DC-10. Po išsamių tyrimų buvo nustatyta, kad dėl nelaimės buvo kalta menka lėktuvų priežiūra, o ne pats lėktuvas. Bendrovė vis vien smarkiai nukentėjo.

Šalia žmogiškų klaidų, apsilėidimo ir priežiūros stokos, šalia teroro veiksmų, daug nelaimių sukelia gamtos sąlygos. Rugpjūčio 2 d. Dallas-Forth Worth nukritęs Delta Airlines lėktuvas įlėkė į didelę audrą, į vadinamą „oro žirkelį“, žuvo 135 žmonės. Nuo 1970 m. tos „oro žirklių“ buvo atsakingos už 15 Amerikos lėktuvų nelaimių, kurių šešiose buvo daug žuvusių.

Nelaimės daug kainuoja lėktuvų bendrovėms. Didieji lėktuvai kainuoja apie 100 mil. dol. Draudimo bendrovės tuoj pakelia apdraudus pinigus. Nors pernai lėktuvų susisiekimo nelaimių nebuvo daug, metai buvo gan saugūs, draudimo bendrovės pakėlė kainas. Šiomet, kada nelaimių buvo gan daug, draudimo kainos pakils dar daugiau.

Mažiau bedarbių

Washingtonas. — Darbo departamentas paskelbė, jog rugpjūčio mėn. Amerikoje sumažėjo bedarbių skaičius ir siekė 6.9 nuoš. Tai mažiausias nuosimtis nuo 1980 balandžio mėn. Sumažėjimas atėjo po pusės metų pastovaus bedarbių skaičiaus išsilaikymo ant 7.2 nuoš. ribos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Praėjusį sekmadienį „Chicago Sun Times“ pradėjo spausdinti popiežiaus Jono Pauliaus II raštų ištraukas. Jis vadinamas nauju laikraščio kolumnistu. Ištraukas parenka žurnalistas Alfred Bloch su Vatikano sutikimu. Autorius pradeda savo bendradarbiavimą Chicago dienraštyje, kalbėdamas apie žmogaus orumą, pasmerkia rasizmą, ragina spresti konfliktus taikiai ir teisingai.

— Šią savaitę JAV ir Sovietų Sąjungos aukšti pareigūnai svarstys valstybių santykius Tolimųjų Rytų regione. JAV delegacijai vadovauja paskretorius Paul Wolfowitz. Bus paliestas Kambodijos konfliktas, padėtis Korėjoje.

— Sekretorius Schultz pareiškė reporteriams, kad Amerika turėtų parūpinti Jordanui modernių ginklų, nes to reikalauja Jordano saugumas. Sekretorius pareiškė suprantąs, kad tam sumanyti priešinsis Izraelis ir jo draugai Kongrese.

— Libano sostinėje šį rytą milicija vėl puolė palestiniečių stovyklą. Kovos vyko tarp dviejų musulmonų grupuočių. Penktadienį Beirute žuvo 28 žmonės, 70 buvo sužeisti. Libano švietimo ministeris Sirijoje prašė viceprezidento atsiųsti į Beirutą sirų kariuomenę, nes kitaip kovos nesibaigs.

— Iranas paskelbė, jog šiaurinėje fronto dalyje pavyko atsiimti iš Irako 34 kv. kilometrus teritorijos, išvaduoti aštuonis kaimus. Priešui padaryti sunkūs nuostoliai.

— Izraelis pasiuntė į Vakarų kranto miestus savo parašutinininkų dalinius, kurie pašalina iš gatvių ginkluotus žydų grupes, siekiančias kęsti prieš arabus. Per mėnesį okupuotose teritorijose buvo nužudyti penki žydai. Jaunesnieji naujakūriai grąšina savo įėjomis ginti žydų teises.

— Čilės policija suėmė 64 opozicijos veikėjus ir ištremė juos į tolimas pietines Čilės provincijas. Šių miestų demonstracijose žuvo 10 žmonių.

— Prezidentas Reaganas šį bedarbių sumažėjimą sutiko kaip linksmą žinią. Jis pareiškė viltį, kad sustojęs ekonominis kilimas vėl įsibėgės ir gaus naujų jėgų. Panašią viltį pareiškė bankininkai, akcijų biržos ekonomistai.

Japonams nelengva stiprinti gynybą

Tokijo. — Japonijos premjeras Nakasone rugsėjo 6 d. išgyveno nemažą politinį smūgį. Jo partijos vadovybė, kurioje jam teko tartis su trim buvusiais premjerais, atsisakė paremti jo planą didinti lėšas Japonijos gynybai. Dar 1976 m. Japonijos vyriausybė pravedė įstatymą, kuris neleidia išleisti kariniams reikalams daugiau kaip 1 nuoš. Japonijos visuminio gamybinio produkto. Nakasone jau tada buvo šitokio apribojimo priešininkas. Jis nusistatė panaikinti šias biudžeto kontroles. Liepos 27 jis pasakė valdančiosios liberalų demokratų partijos konferencijoje, kad gynybos klausimą jis bandys tvarkyti, nes lėšos gynybai, jo nuomone, esančios per menkos. Jis norėjo atšaukti tą vieno nuošimčio ribą dar šiemet, prieš spalio 20 d., kada jis vyks į Washingtoną pasimatyti su prezidentu Reaganu.

Dar gerai, kad Japonijos ekonomika ir visuminis gamybinis produktas visą laiką augo ir nustatytą vieno nuošimčio pakako gan stipriai karinei jėgai sukurti. Šiomet kariniams reikalams bus išleista 13.2 bil. dol. Sakoma, kad Japonija gynybai išleidžia ne daug mažiau už Britaniją ar Prancūziją.

Premjeras Nakasone laikomas karinių reikalų žinovu. II Pasaulinio karo metu jis buvo karininkas jūrų laivynė. Jis yra vienintelis pokarinės Japonijos premjeras prieš tai daug metų buvęs gynybos ministru. Jo nuomone, Japonijai reikia didesnės armijos, daugiau modernių ginklų, nes ji gyvena strate-

giškai svarbioje pasaulio dalyje. Nakasone buvo pirmas japonų premjeras rugpjūčio 15 d. aplankęs Tokijo Yasukuni šventyklą, kuri yra dedikuota 2.4 milijonams japonų, žuvusių įvairiuose karuose nuo 1853 m. Ta šventovė glaudžiai rišama su japonų praeities militarizmu ir imperatoriaus garbinimu. Dėl tos šventovės aplankymo kai kuri japonų spauda premjerą kritikavo. Daugiausia kritikos jis susilaukė iš savo paties partijoje esančių konkurentų.

Nusistatymas prieš karą ir prieš karines jėgas Japonijoje mažėja. Net ir opozicijoje esanti socialistų partija pripažįsta, kad japonų kariuomenė yra legali ir jos reikia. Prieš trejus metus socialistai to nepripažindavo.

Nežiūrint „taikos konstitucijos“, kuri Japonijai buvo pirmą kartą nugalėtojų, viešosios opinijos tyrimai parodė, kad japonai karines jėgas remia ir palaiko. Sudaryta tautinės gynybos taryba kartu su karinių jėgų štabo vadais svarsto gynybos uždavinius, nustato planus. Tarybon premjeras paskyrė kelis ministrus, kurie padeda pakelti karinių reikalų prestižą visuomenėje.

Japonija šiuo metu pasaulyje nesikaityt komunistinių valstybių, turi šeštą stipriausią karinę jėgą. Yra gerai paruošta 155,000 vyrų kariuomenė su 1,000 tankų. Karo laivynas turi 50 naikintuvų ir fregatų ir 15 povandeninių laivų. Aviacija turi 260 modernių lėktuvų. Netoli Japonijos laikomos ir stiprios JAV karo jėgos: Septintasis karo laivynas ir Penktasis karo aviacijos jėga.

Premjeras Nakasone, reikalaujamas daugiau lėšų, negu vienas nuošimtis visų Japonijos pajamų, nurodė, jog lėšos turi didėti, nes šalia ginklų ir kareivių išlaikymo, jau tenka pradėti mokėti buvusiems šalies gynyjams pensijas. Japonija turi turėti jėgas, kurios pajėgtų sustabdyti galimą invaziją į Japoniją ir dar turi prižiūrėti jūros kelius, apie 1,000 mylių nuo savo krantų. Premjeras norėtų karo reikalams turėti apie 80 bil. dol. ateinančiais penkeriems metams. Ateinančių metų biudžetui japonų gynybos agentūra siekia 14 bil. dol. Be kitų reikalų, planuojama iš JAV pirkti 18 naujų F-15 karo lėktuvų ir 12 lėktuvų kovai prieš povandeninius laivus.

Rugsėjo 6 d. Tokijo pasibaigė dvi dienas trukę Japonijos-Sovietų Sąjungos aukštų pareigūnų pasitarimai, jau penktieji nuo 1979 m. Japonų užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad pasikalbėjimai pažangos nepadarė, svarbiausieji nuomonių skirtumai liko: sovietų nuo karo pabaigos okupuotos keturios japonų salos.

KALENDORIUS

Rugsėjo 10 d.: Mikalojus Tolent., Pulkerija, Taigirdas, Dargvilė.
Rugsėjo 11 d.: Protas, Regulė, Gintautas, Sungailė.

ORAS

Saulė teka 6:24, leidžiasi 7:13.

Debesuota, vėsiu, temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NEŠIRGTI IR SVEIKAI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

SKRANDŽIO IR DVYLIKPIRŠTĖS ŽARNOS ŽAIZDOS (2)

Švieskimas ir asmenybės tvarkymasis, tik tada pajėgsime išgytą mediciniškai šviesą, būdami gydytojo priežiūroje, panaudoti savo žaizdų sėkmingesniai tvarkymui.

Mediciniškas raginimas

Yra dvi didžiosios rūšys peptinių žaizdų: skrandžio (gastric ulcers) ir dvilykpirštės žarnos (duodenal ulcers) žaizdos (žiūr. brėž. 1).

Šešeriopos savybės dvilykpirštės žarnos žaizdų. 1. Jos yra dvilykpirštėje žarnoje. 2. Atsiranda nuo trijų iki septynių kartų dažniau negu skrandyje. 3. Dažnai rėšasi su didesniu už normalų skrandžio sunkus rūgštingumu. 4. Jos yra linkusios kartotis. 5. Daugiausia jauniems vyrams — tarp 16 ir 25 metų amžiaus jos atsiranda. 6. Jų atsiradimas gali risti su įtampa darbe ar labai jautria asmenybe (žiūr. 1 brėž. priedą kairėje).

Šešeriopos skrandžio žaizdos savybės. 1. Ji yra pačiame skrandyje. 2. Rečiau pasitaiko, negu dvilykpirštėje žarnoje, bet gali abiejose vietose tuo pat metu atsirasti. 3. Paprastai, jos atsiranda esant normaliam ar mažesniai už normalų skrandžio sunkus rūgštingumui. 4. Linkusi vėl atsirasti. 5. Mėgsta atsirasti gerokai žmogui pagyvenus. 6. Gali būti susijusios su sunkiu fiziniu darbu. (žiūr. 1 brėž. priedą dešinėje).

Peptinės žaizdos simptomai

Pasikartojantis skrandyje skausmas yra dažniausias peptinės žaizdos sukeliamas neregulas. Tas skausmas paprastai yra bukas, gniaužiantis, kuris tęsiasi kelias dienas ar savaites; po to jis prapuola kelioms savaitėms ar mėnesiams.

Yra penki dažniausi dėl minėtų žaizdų nusiskundimai. 1. Skausmas užėina ir praeina. 2. Paprastai atsiranda pavaldius už 2-3 valandų (ant tuščio

skrandžio — už tai naktį ar iš ryto ima skaudėti skrandis). 3. Skausmų gali visai nebūti. Dar tikrai nežinoma, kodėl tikra žaizda skrandyje ar dvilykpirštėje žarnoje kartais nesukelia jokių nusiskundimų. Toks nesigdyto tol, kol be skausmų esanti žaizda stauga prakiūra ar ima kraujuoti. Tada tik skausmai, vėmimas ir kiti neregulai atsiranda. 4. Dar gali gautis skausmai nugaroje, išpūtimas vidurių, atsiragūti žmogus imti, gali tokį pykinti, jis kartais ima vemti. 5. Valgis paprastai numalšina skausmą.

Labai sunkūs nusiskundimai yra trejopi: 1. Staigus stiprus skrandyje skausmas (žiūr. brėž. 2 ir 3). 2. Juodos kaip smala išmatos. 3. Su krauju ar kavos pavidalo vėmimas.

Peptinių žaizdų diagnozė

Kiekvienas, kuris turi nuolatinius ar pasikartojančius virškinimo kanalo bet kokius neregulus, turi nedelsdamas tartis su gydytoju. Pastarasis, surašęs ligonio nuodugnią medicinišką istoriją, įskaitant apie ligonio bei jo šeimos sveikatos žinias, apžiūrės mediciniškai (physical examination).

Po tokio apžiūrėjimo gydytojas gali patarti atlikti vieną ar kelis tyrimus.

Atliktini tyrimai įtariant peptinę žaizdą

1. Kraujo tyrimas atliekamas laboratorijoje sušiekimui kraujavimo dydžio bei mažakraujystės.

2. Endoskopija — tai apžiūrėjimas skrandžio ir dvilykpirštės žarnos lankščių, pilnu optinių skaidulų vamzdeliu, kuris įvedamas per burną į stemplę — skrandį ir dvilykpirštę žarną. Gydytojas tiria, ar ligonis tose vietose neturi žaizdų bei kitokių pakitimų.

3. Rentgeno spinduliai (X-Rays) tiriamas ligonis jam išgėrus barioumo skysčio. Toks radiografinis apžiūrėjimas ir

nuotraukos rodo žaizdos dydį ir vietą (stemplėje, skrandyje, dvilykpirštėje žarnoje). Tai papildomas tyrimas prieš minėtos endoskopijos.

4. Išmatų tyrimas laboratorijoje sušiekimui kraujavimo virškinimo kanale.

5. Skrandžio sunkos tyrimas — specialia žarnele surenkama skrandžio sūka ir ji tirinama sušiekimui kada, kiek ir kaip greit toji rūgštis yra gaminama.

Tikros diagnozės nustatymo svarbumas

Tikra ir greita peptinės žaizdos diagnozė yra svarbi sėkmingam gydymui. Juokas daro iš savęs toks ligonis ir toks jo sveikatos priežiūrtojas, kai, ligoniui besiskundžiant vidurių neregumu, be tyrimų toks ligonis atleidžiamas be diagnozės kaip „skrandžio sloga“ (stomach flu) turintysis. O tikrai ištyrus tokį randama žaizda dvilykpirštėje žarnoje ar skrandyje.

Tai bausis abipusis apsišiekimas. Tai bausi apgaule iš mediciniškos pusės. Tai tikrų džiunglių galvosena ir elgsena yra toks pasitikėjimas nieku ir tokių niekų darymas. Šiandien mes visi turime bent minimaliai šviestis ir savus nusiteikimus bent per augenos grūdą geriau pataisyti. Mat, yra net pralūsių (įskaitant ir apsišiekimus šiaip žmones), kurie lieka vaikais per visą savo amžių. Tokie yra visokeriškai išnaudojami.

Tokio išnaudojimo išvengtas, kuris bent kiek apsišiekis sveikatos reikaluose ir tokių reikalų tvarkyme ir savais nusiteikimais sustiprės.

Peptinių žaizdų gydymas

Niekas neišgydys žmogaus nuo bet kokios ligos, įskaitant ir peptinę žaizdą, jei sergantis pats nenusiteiks gydymuisi ir nesigydys. Tu gali si-dabro varpeliu skambėti, tu gali Jono Auksaburnio balsu žmogų šviesti — jis neišmoks tol, kol jis pats nepaisys save nagan. Šita tiesą kiekvienas įsidėmėkime ir jos reikalavimus paklusime. Kitais mes jokios naudos neturėsime bet kokia kita liga negaludami.

Reikia elgtis gydytojui individualiai gydant peptines žaizdas — kiekvienam tokiame ligoniui bus pagal jį sukurptas tokių žaizdų gydymas. Taigi kiekvienam savitą gydymą geras gydytojas pritaiko minėtas žaizdas gydymas.

Peptines žaizdas gydant siekiama trejopos gerovės. 1. sumažinti skrandžio sunko-je rūgštingumo; 2. palengvinti skausmų ir 3. gijimo paskatinimo. Peptines žaizdas gydant ir tokio trejopo tikslo siekiant gydytojas ligoniui pataria atlikti ketverio pas pareigas.

1. Nustoti rūkys (brėž. 4). Kad ir kaip būsį įpratęs rūkyti tabaką — turi lautis. Už tai dabar nėra vienas nepradėkime, o pradėjus nustumime ir visi parengimų rengėjai neduokite nesveiko pavyzdžio saviems mažutėliams? Nepiktinkite jų! Nesirginkite savęs ir savų vaikų! Kada jūs tokie rūkoriai pradėsite rimtai susirūpinti sava sveikata? Ar tada, kai viena koja jau bus karstė? Išmintingam ir užteks, o kitoks turi didinti savą išmintį žmonišku elgesiu. Ir štai dėl ko.

Faktas yra, kad nikotinas sutraukia — susiaurina arterijas. Per siauras jos nepatenka pakankamai kraujo prie žaizdos. O tik pakankamas kraujo kiekis jas gydo. Rūkant yra prašalinami nuo darbo kraujuje esą darbininkai (baltieji kraujo kūneliai). Todėl rūkant ligoniui peptinės žaizdos visai negyja arba labai lėtai gyja, o vos užgijusios greit vėl atsinaujina.

Net geriausiai užsilaikant, visų šimtų procentų pildant gydytojo nurodymus, net 85 procentai tokių užgijusių žaizdų vėl pasikartoja. O

neprisilaikant gijimo taisyklių — dar liūdniesi dalykai tokio ligonio laukia.

Todėl metimas rūkymo yra pirmas žingsnis peptinių žaizdų gydyme. Jei rūkys, nežiūrint kad ir geriausias — brangiausias vaistus priiminėsi, žaizda nesitvarkys reikiamai.

Visi atsiminkime, kad rūkantieji daugiau tokių žaizdų apturi, dažniau jos jiems pasikartoja ir daugiau jie tokie su žaizdomis komplikacijų susilaukia.

Situos faktus prieš akis turint, aiškiausiai išmintingasis mato žmogaus turimos normalios asmenybės naudą. Be tokių asmenybės žmogus kenčia įvairiopa įskaitant ir jo vargą dėl nepakankamo tokių žaizdų gydymo.

Išvada. Visi žaizdininkai ir tokių žaizdų tvarkytojai turi prieš akis turėti tiesą, kad pirmutinis žingsnis į peptinių žaizdų gydymą yra pakeiptimas į gerą pusę ligonio gyvenimo linijos. Rūkantysis visų pirma turi lautis rūkes ir tik tada pradėti vaistais ir kitais būdais savą žaizdą gydyti.

Labai menkai pasitarnauja žaizdas turintiems ligoniams tie tų žaizdų tvarkytojai, kurie visų pirma tokiame ligoniui prirašo prieš rūgštis vaistus (antacids), visai nekreipdami

dėmesio į ligonio gyvenimą, į jo savęs žalojimą alkoholiu, tabaka, kava, pepsais (turinčiais kofeiną), aštriu valgiu ir nuolatiniu dėl menkniekio besirūpinimu.

Gaila žiūrėti į tokius suaugusiuosius, kurie, dar vaikais sava asmenybe pasilikę, negali mesti, rūkę, neatsisako girtavimo bei aštrių valgių, kaip pica ir panašių. Tokiems valdžios lėšomis duodami brangiausi vaistai (tagamet, pusę dolerio kainuojanti tabletė, o jų reikia per mėnesius imti po keturias per parą) ir visai be naudos.

Veltui tokie rūpestingiausiai ištiriami, daroma endoskopija kelis šimtus kainuojanti — jie neturi iš tokio gėrio naudoti vien savos asmenybės sumenkimo. Tokie nepildo gydytojo nurodymų. Jie skęsta savo būdo silpnybėse ir kenčia, kenčia. Juos tokius visvien mylėti reikia, turim jiems padėti, bet ta pagalba nepasiekia tikslo dėl jų pačių kaltės.

Cia kreipiamasi į visus saviškius, kurie organizacijoje būdami nepajėgia duoti sveiką gėrimo — valgio pavyzdį mažiesiems. Pasistenkime kiekvienas suminti save nagan ir susitvarkyti taip, kad pajėgtume pavyzdinčiai gyventi. Kiekvienas turi savyje pajėgumo kibirkstėlę: įžiebtime ją į liepsną gėrio. Liaukimės

IŠKYLOS PRISIEKUSIEMS MĖGĖJAMS

Yra mėgėjai ir yra prisiekę mėgėjai. Sporto mėgėjai, muzikos mėgėjai, meno mėgėjai ir visi kiti mėgėjai yra skirstomi į kelias grupes. Imkime kad ir muzikos mėgėjus. Vieni eina į koncertus kultūringam laiko praleidimui, kiti, kad galėtų palyginti savo įvertinimus su žinovais — kritikais. Pastarieji mėgsta diskutuoti, remdami savo nuomonę girdetu koncertu ir kritikų įvertinimu.

Trečioji grupė yra apsiginklavusi kokio nors instrumentu valdymu. Jų tikslas yra savęs lavinimas, ieškojimas santykių užmezgimo už save kilnesniais ir neretu atveju jie pralenkia profesionalus, išsivystę iki tobulumo.

Ne kitaip yra ir su fotografija. Čia irgi turime grupę, kuri mėgsta nešiotis ant kaklo pasikabinę foto aparatą. Užrakto spraktelėjimas yra jiems malonus garsas. Nuredami supratimo apie kokybę, pasitenkina beveik kiekviena nuotrauka. Jų siužetai yra daugiausiai šeimos suvenimai, jų modeliai — anūkai. Daugumas naudoja pigiausių aiškinimu, nes jų reikalavimai paprasti.

Antroji grupė yra geriau apsišvietusi. Čia jau turima reikalų su žinanciais pagrindinius fotografijos dėsnius. Ne vienas yra užsiprenumeravęs rūpimais klausimais žurnalą. Aparatūra yra daug geresnė. Tačiau nesiekia tobulumo. Pasitenkina pasiektais rezultatais. Jeigu galimybės leidžia, aplanko kokią foto parodą ir, pasigėrę kitų darbais, grįžta prie kasdieninio darbo.

Trečioji grupė yra labiausiai įmantri. Jos nariai yra apsišiekę ir žina teoriją iki smulkmenų. Panaudodami savo žinojimą, diskusijoms iškilus, ne vieną profesionalą suriečia į ragą. Tai yra individai, kurie pašvenčia visą savo laiką, santaupas pamėgtam užsiėmimui. Jie dažniausiai priklauso vietiniams klubams, savo darbais dalyvauja varžybose, daro išvykas ieškodami naujų vaizdų. Jie nepraleidžia ruošiamų foto pramonės mugių, kur jie turi progos pamatyti ir įvertinti naujus produktus. Jų aktyvus dalyvavimas prisideda prie produktų pažangos.

Didelių nušimčių šiai grupei priklauso daktarai ir advokatai. Po to eina didelių kompanijų aukšti pareigūnai. Naudodamiesi šio krašto

mokesčių sistema, jie turi pačias brangiausias priemones, nes viškas yra nurašoma nuo mokesčių. Mūsų vadinami prisiekę mėgėjai irgi priklauso šiai grupei.

Norintiems tobulintis kurio nors srityje, yra ruošiamos išvykos. Specialistų priežiūroje įgyjama daugiau patirties ir tuo pačiu pamatom nauji kraštai. Pažiūrėkime, kas ir kiek yra prieinama eiliniui mėgėjui.

Victor Emanuel Photo Safaris turi užprojektaives 17 nių po Pietų ir Šiaurės Ameriką. Kelionės vadovaus žymūs foto darbuotojai, kurie visą laiką bus prieinami iškilus klausimui.

Washingtono apylinkės foto žurnalistas Purcell (vyras ir žmona) turės kelionę į Rytų Afriką. Patys apkeliauja daugiau 3 milijonų mylių, vadovaus laukinių gyvulių fotografavimui. Bus proga aplankyti Nairobi Parką, Kenijos kalnus, Nakuru ir kt. Kas norės galės pasimaudyti Indijos vandenynė ar pasilikti į orą karšto oro balionu. Vadovaus Carl Purcell yra aplankęs 86 svetimus kraštus ir yra kelionių rašytojas. Kelionės kaina 3,620 dolerių vienam asmeniui.

Kalifornijos kompanija turi dvi išvykas į Kiniją. 25 dienų kelionė apims Hong Kong, Bangkok ir kitas vietas. Kaina 5,030 dol.

Per paskutinius 20 metų Citizens Exchange Council, New Yorko nepolitinė organizacija vyksta į Sovietų Sąjungą, palaikyti švietimo bei kultūrinius ryšius. Kelionė vadovauja tarptautinis žinomas fotografas Cole Weston. Dalyviai aplankys Maskvą, Leningradą ir Tbilisį. Laikė kelionės vadovas teiks praktiškus patarimus. Kelionė iš N.Y. ten ir atgal 2,069 doleriai.

Atrodo, kad tokios kelionės turi pasisekimas, nes Arizonos kompanija, dar šiais metais įsteigta ir pasivadins „Wild Horizons, Inc.“ ruošia 8 astuoniolikos dienų keliones po JAV, Meksiką ir Keniją. Išvykoms vadovauja diplomuotas zoologas ir filmuotojas Tom Wiewandt. Iškilus reikalui, bus pakviesta ir daugiau specialistų. Kainos neskelbiamos. Daugiau informaciją galima gauti: Wild Horizons, Inc. 1836 E. Linden St. Tucson, Arizona, 85719. Edm. Jakaitis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas matinant, pakvėtimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėta.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nusiūta. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

vien išgertuvėmis ir kavutėmis kloti savo ateities kelią. Jis toks nuves mus į žaizdotus skrandžius. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiskaityti. Channing L. Bete Co., Inc. Information: Peptic Ulcers.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(angliai nuimami ofise).
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000;

Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIMAS KAVALIUNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR
KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-31

Naujieji

SOVIETŲ VADAI

Atrodo, kad Sovietuose senųjų revoliucijos laikų kovotojų bei vadų laikotarpis jau pasibaigė. Chruščiovas, Brežnevai, Andropovas, Černenko ir daugybė kitų politinių, partinių, karinių vadų iškeliavo į amžinybę. Jų vietą užėmė kiti, jaunesni ir, reikia manyti, valdys tol, kol pasens ar numirs.

Mirus komunistų partijos šefui Černenkai, politbiuras jo įpėdiniu, o drauge ir faktiškai aukščiausiu Sovietų vadu, kad ir labai mažą balsų persvarą, išrinko Michailą Gorbaciovą, 54 m. amžiaus pačiam pajėgumė. Jis laimėjo prieš kitą kandidatą — Grigorijų Romanovą, 62 m. amžiaus, turintį tokią patią pavardę, kaip buvo vadinama carinė dinastija. Beje, buvo minimas dar vienas varžovas — Andrejus Gromyko, ilgametis užsienio reikalų ministeris, 75 m. amžiaus. Bet M. Gorbaciovą įstengė su abiem greitai susidoroti: Gromyko buvo jo patvarkymu „išrinktas“ Sovietų aukščiausios tarybos pirmininku, t. y. lyg ir krašto prezidentu. Labai aukštas, bet praktiškai beveik nieko nereikšias ir neturįs galios postas. Gromyko buvo juridiskai paaugštintas, bet faktiškai pažemintas. Šia proga prisimenami A. Gromyko pasakyti žodžiai apie Gorbaciovą: „Draugai, šis vyras turi maloniją šypsena, bet geležinius dantis“. Tie dantis ir išsėd Gromyko, kuris ilgus metus buvo Sovietų užsienio reikalų ministeris, pergyveno 9 JAV prezidentus, 14 Amerikos kolegų užsienio reikalų ministrų, 5 Sovietų komunistų partijos šefus.

Su antru varžovu, Leningrado komunistų partijos šefu, Gorbaciovą susidoroto „trupiai drūtai“. Jis nebuvo be dėmių. 1979 m. jis kėlė labai iškilmingas savo dukters vestuves. Jos vyko vienoje puošniausių carinių salų prie Kremliaus, kur caro aristokratai keldavo balius, šokdavo kadrilių. Kad vestuvių puotą būtų dar iškilmingesnė, jis „paskolino“ iš muziejaus vaisėms labai brangius carinius porceleninius indus, kurių dalis buvo sudaužyti. Atsirado ir kitų priekaištų. Romanovas buvo pašalintas specialiajame partijos politbiuro posėdyje netgi be jokių diskusijų. Romanovs — caro vietą užėmė Gorbaciovai.

Ilgą laiką jis tebuvo žymus partinis funkcionierius ir veikė tik provincijoje. Norėjo daugiau apie jį patirti, bet 1978 m. Vilniuje išleistame „Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos“ IV-ame (G. raidės) tome neradome jo pavardės. Staiga išliko jį politbiuro narius. Turi neabejotiną vado gabumų. Jei L. Brežnevui sumiti visą valdžią reikėjo 12 metų, tai Gorbaciovą tą patį padarė per 3 mėnesius.

Valymas palietė ir kariuomenę. Visa eilė karinių vadų pakeisti kitais. Bet Gorbaciovas nė vieno jų nesusaukė, kaip Stalinas prieš karo pradžią, nužudydami tūkstančius karininkų. Generalinio štabo šefas maršalas V. Kulikovas paskirtas Maskvos karo akademijos viršininku. Visais atžvilgiais kariuomenė dėl vadų pakeitimų nesulaukė. Kad joje „viskas tvarkoje“, Baltijos jūroje suruostas ir vakarietiškai parodytas milžiniškas Sovietų karo laivų telkinys. Vadinasi, „būkite ramūs“.

M. Gorbaciovą tuojau pasistengė rodyti savo kietą ranką. Jis įsakė pakelti darbo našumą, bausti aukštoms baudomis „pravaikštininkus“, girtuoklius, pakelti žemės ūkio ir pramonės produktų gamybą, padidinti naujų butų statybą ir kt. Paskelbė griežtą kovą girtavimui. Pasekmės buvo teigiamos. Produktų gamyba pakilęs ir piliečiai mažiau begeria. Grįžusieji iš Lietuvos turistai pasakoja, esą, ir mūsų tautiečiai, mėgstantieji išgerti, blaivybės įsaką gerokai pergyvenę. Tiesa, jie ir toliau geria svaigalus, bet ant jų butelių užrašą juodus gedulo kaspinėlius...

Visiems, be abejo, rūpi Sovietų užsienio reikalų politika. Gromyko era pasibaigė. Naujų užsienio reikalų ministeriu M. Gorbaciovą paskyrė Vakaruose ne daug kam žinoma Eduardas Ševardnadze, gruzinas, 57 m. amžiaus. Tai istorikas, šiek tiek kalbas vokiškai ir angliškai. 1965 m. jis iškilo į sovietinės Gruzijos vidaus reikalų ministerius, o 1972 m. dėl korupcijos nuvertus partijos šefą Mšavanadze, užėmė jo postą. Pirmajame jo suauktame Gruzijos komunistų partijos centrinio komiteto posėdyje jis paklausė savo draugus: „Ar yra Gruzijoje toks dalykas, kurio nebūtų galima nupirkti?“. Vargiai, nes iki jo atėjimo buvę galima už 300,000 rublių nupirkti ministerio postą. Kita proga balsavimo metu jis paprašė pakelti ne dešines rankas, kad įprasta, bet kairiasias. Tada prašė, kad ne vienas komiteto narys nenešioja rusiško laikrodžio — tik japoniškus ar šveicariškus. Dar kitame posėdyje jis paklausė: „Kas yra blogiau — juodoji prekyba ar prekių trūkumas?“. Į šį klausimą niekas negalėjo atsakyti.

1978 m. tūkstančiai Gruzijos studentų demonstravo prieš sovietinę konstituciją, kurioje, greta gruzinų kalbos, valstybine kalba buvo įrašyta ir rusų kalba. Demonstrantų dauguma buvo apsilinkę T. raidės išvaizdos marškinėliais, kurių užpakalinėje dalyje buvo nupieštas žmogaus veidas su ištrauktu liežuviu. Demonstrantai apsupo komunistų partijos rūmus. Pasirodęs Ševardnadze jų paklausė: „Ką jūs, mano vaikai, čia darote?“ — „Mes nesame tavo vaikai!“ — atsakė demonstrantai. Po šio įvykio „rusų kalba“ iš konstitucijos pranyko.

Tai toks naujasis užsienio reikalų ministeris. Bet ar jis įžymus politikas? Vargiai. Politinėje gyvenime labai mažai reikšėsi. Tad kodėl gi M. Gorbaciovą juo pakeitė patys politiką A. Gromyką? Atsakymas: Gorbaciovas pats panorėjo vesti užsienio politiką jam norima kryptimi. Faktiškai jis noris tvarkyti šiuos reikalus kitų nekludomas. Ševardnadze, žinoma, jam nesipriešins ir darys, ką šefas įsakys. Yra duomenų, kad M. Gorbaciovas vėl norės atnaujinti detentę. Šis klausimas bus aptartas jo ir JAV prezidento R. Reagano susitikime lapkričio mėnesį. Bet prieš tai jis dar susitiks su Prancūzijos prezidentu. Būsimas ir daugiau kitų derybų.

Taigi baimė, kad naujieji jauni Sovietų vadai gali pradėti pasaulinį karą, greičiausia yra be pagrindo. Vakarietiškai, žinoma, Sovietams nepuls, o Sovietams pulsi dar neatėjęs laikas. Jie turi dar sustiprėti krašto viduje, ypač ūkiškai. O tada? Pamatysime, jei gyvi būsimie. Tuo tarpu nauji vėjai Sovietuose vakarietiškai nesukelia baimės.

b. kv.

AFGANISTANUI RUOŠIA MONGOLIJOS STATUSĄ

Sov. S-ga Afganistaną mėgina sumongolinti

BR. AUŠROTAS

Per paskutinius mėnesius JAV ir kitų kraštų liberalinės, prokomunistinės žinių tarnybos mėgina nukryžiuoti Pietų Afrikos respubliką. Tuo tarpu visiškai užmirštas Sov. S-gos terorizuojamas Afganistanas, kur šimtai žmonių pūsta KGB kalėjimuose ir nežmoniškose priverčiamojo darbo stovyklose.

Kai 1979 m. gruodį Sov. S-gos okupacinės karinės jėgos įsiveržė į taikingą kraštą, kai kurie vakariečių diplomatai samprotavo, kad sovietų Afganistane laukia toks ar panašus kaip amerikiečių likimas Vietname. Tokį straipsnį, pavadintą „Afganistanas Goes Mongolian“, pradeda žurnalistas Arch Paddington š. m. rugsėjo mėn. „The American Spectator“ mėnraštyje.

Straipsnyje rašoma, kad Kremliaus planotojai ne viską taip apskaičiavo, tikėdami, kad „ir Afganistane galės įvykdyti tokią svarią operaciją, kaip jiems tai pavyko Čekoslovakijoje ir kituose pavergtuose rytų Europos kraštuose“. Tačiau Kremlui taip pat netinka Amerikos Vietname įsivėlimo teorija: nors jau prabėgo 5 metai, kai sovietai įsiveržė į Afganistaną, Mokslo dar nerodo pavargimo žymių. Suprantama, Sov. Rusijoje niekas neprotuoja prieš įsiveržimą į nepriklausomą valstybę. Taip pat Sov. S-gos piliečiai beveik nieko nežino apie net patiriamus nuostolius. Na, o „viešoji pasaulio opinija“ tepasitenkina metinėmis JT rezoliucijomis, smerkiančiomis „svetimų jėgų“ įsiveržimą į Afganistaną. Tai ir viskas.

Kas tikrai vyksta Afganistane?

Šiuo metu Sovietai Afganistane yra faktiniai krašto viešpatiai, bet kai kuriomis progomis jie yra pareiškę, jog Afganistano nesistengs susovietinti. Maskvos komunistai Afganistane norėtų pasiekti tokį susitarimą, kad šis kraštas būtų valdomas prosovietinės, bet ne būtinai komunistinės vyriausybės. Vakarai turėtų sutikti su neatšaukiamu faktu, kad Afganistanas pateko sovietiškon vergijon. JAV turi nutraukti bet kokią pagalbą teikiama laisvės kovotojams

(mujahedėn). Pasiekus tokį tarptautinį susitarimą, Sovietai leistų esančiai Kabule neutralizuotai vyriausybei tęsti tautinį kūrą, prisilaukiant Afganistano tradicijų ir tikėjimo papročių.

Tačiau ką sovietai beždėtų, jais visiškai negalima pasitikėti, lygiai kaip ir šiaurės Vietnamo komunistais, kurie tvirtino, kad „jie nesistengs prijungti pietų Vietnamo prie šiaurės“.

Iš esmės imant yra labai mažai žinoma, kas tikrai vyksta Kabule. Kai kurie žurnalistai yra pateikę pasauliui heroiško mujahedėn kovos pavyzdžių prieš okupantus ir taip pat žinių, kaip žiauriai sovietai naikina civilius gyventojus. Iš okupanto elgesio atrodo, kad bolševikai stengsis Afganistaną paversti nauja centrinės Sovietų Azijos buferine valstybe.

Afganistano komunistai

Kai sovietai okupuodavo svetimus kraštus tai visuomet stengdavosi surasti vietinių komunistų, kurie paklusniai vykdytų jų įsakymus. Tačiau Afganistane šios galimybės sovietams buvo neįmanomos pritaikyti. Afganistano komunistai užgrobė krašto vairą 1978 m. balandį, o sovietai su savo armijomis okupavo kraštą jau 1979 m. gruodį. Per 18 valdymo mėnesių Afganistano komunistai sugebėjo taip nužeminti visus žmones, kad jie buvo visų nekenciami. Mat, ligi 1960 m. Afganistane visiškai nebuvo jokio pastebimo komunistų judėjimo. O po 1978 m. balandžio revoliucijos Afganistano komunistai nepriskaitė daugiau 10,000 partiečių. Na, ir tie patys dar buvo suskildę į dvi dalis, kurių abi klausė Maskvos įsakymų.

Metams bėgant daug Afganistano armijos karininkų, palankių komunistams užėmė vadovaujamą strategines pozicijas karinėse jėgose. Taigi šie sukomunistė kariai ir įvykdė revoliuciją ir užgrobė krašto valdžią.

Naujieji valdovai labai greit stengėsi įgyvendinti tris liaudies nepopuliarias reformas: pakeitė seną Afganistano vėliavą į naują, labai jau

panašią į sovietinę, uždraudė ištekančioms moterims atsiesti kraitį į vyro namus ir pravedė žemės reformą nualinusią neturtingus ūkininkus. Pastaroji buvo vykdoma žiauriai, be jokios atodairios jos vykdymo metu turtingieji žemvaldžiai būdavo suimami arba sušaudomi vietoje.

Taip pat buvo vykdoma ir liaudies švietimo programa, kurios tikslas išmokyti skaityti analfabetus žemės ūkio darbuotojus. Tačiau tinkamų mokytojų nebuvo nes „valymų metu“ dalis tų mokytojų buvo likviduoti ir mokyklų programa buvo pritaikyta komunistų ideologijai, garbinančiai vyriausybę. Tos ir kitos panašios priemonės išaukė pasipriešinimą, vėliau pavirtusį į pilną maistą.

Tada vietiniams komunistams į pagalbą atskubėjo vokiečiai, organizuodami slaptąją policiją. Čekai padėjo tobulinti TV perdavimo sistemą, kurios pagalba reikėjo plėsti komunizmo idėjas. Ir bulgarai mėgino modernizuoti atsilikusį Afganistano žemės ūkį.

Okupavimo priežastis

Stebėtojai galvoja, kad Sovietai įsiveržė į Afganistaną todėl, kad neleistų antikomunistams pašalinti iš Kabulo net išikūrusią vietinę komunistų visų nekenciamą vyriausybę. Svarbiausia, tai buvusi politinė baimė, kad gali būti sugriauta „Brežnevo doktrina“, pagal kurią, čia vakarų žurnalistų plačiai propaguojama, „negalima komunistų iš ten išvaryti, kur jie įkėlė koją“.

Iš visų turimų duomenų dabar atrodo, kad Sovietai nesiruošia Afganistaną susuominti, tie ženklai rodo, kad Afganistanas bus paverstas neutralia valstybe.

Tai nėra lengvas uždavinys: ir ji negalima pavesti vykdyti galvojančioms afganiečiams. Tai vykdo patys iš Maskvos atvykę komisariai: jie valdo visas ministerijas, kuriose afganiečiai tėra tik rusų patarėjai (tik kažin ar komisariai jų klauso?). Sovietai įsako ir tik jeigu afganiečiai nespėja jų įsakymus vykdyti, tai sovietų tarnyba pati tai atlieka.

Perrašo istoriją

Kur tik Maskva įsitvirtina,

ten ji tuoj stengiasi perrašyti to krašto istoriją. Suprantama užtempta ant komunistinio korpulio. Tas pat dabar vykdomas ir Afganistane. Taip pvz. Kabulo universitete per eilę metų buvo dėstoma muzilmonų meno kursas. Dabar šis kursas yra panaikintas. Vietoje šių paskaitų studentai yra verčiami klausyti Kubos ir tarptautinio darbininkų judėjimo istorijos bei dialektinio materializmo paskaitų. Suprantama šioms „mokslams“ dėstyti nėra vietinių mokytojų: jų dalis yra „išvalyta“, kiti nužudyti, o dar trėti dėsto pabėgėlių mokyklose Pakistane ar Irane. Teigiama, kad Kabulo universitete daugiau kaip 70% ten buvusių profesorų nebedirba, jau 1983 m. net 60% Kabulo universiteto profesorių buvo importuoti iš „Socialistinių valstybių“.

Dauguma sovietų dėstytojų savo paskaitas aiškina rusiškai ir naudojami vertėjų pagalba. Sovietai universitetui net paruošė ir istorijos vadovėlius: juose teigiama, kad tik Rusijos carai tėra buvę draugiški Afganistanui. Kas žinoma yra melas, nes Rusija XIX-me šimtmečiu keletą kartų buvo įsiveržusi į Afganistano teritoriją ir jau tris kartus XX-me amžiuje.

Auklėja jaunimą

Afganistano slaptosios policijos įstaiga KHAB jau 1981 m. Kabule pastatė našlaičių namus, kuriuose rado prieglaudą ir apmokymą šios įstaigos su sukilėliais žuvusių agentų vaikai. Vėliau ši prieglauda buvo praplesta ir į ją dabar priimami net žuvusių mujahedėn vaikiai. Stebėtojai prielaidžia, kad šiose prieglaudose — mokyklose išaugs režimui paklusūs ateities kadrai, kurie užims vadovaujamą vietą valstybės biurokratijoje.

Taip pat ir patys sovietai, papildydami Afganistano slaptosios policijos mokyklas, 1983 m. pradėjo plačią jaunimo perauklėjimo programą. Buvo atrinkta apie 12,000 universitetinio išsilavinimo gabių ir daug žadančių jaunuolių ir jie buvo išvežti „studijuoti“ į Sov. S-gą. Tai yra dvigubai daugiau studentų, negu jų mokosi Kabulo universitete. Išvežtieji mokyti į Sov. Rusiją gali džiaugtis išvengę mobilizacijos ir jiems nereikia kovoti prieš savo brolius — partizanus.

Vakariečiai diplomatai taip pat pranešė, kad tūkstančiai nepilnamečių vaikų buvo deportuoti į Rusiją, kur jie studijuos ir gyvens apie de-

šimtį metų. Ten gyvendami jie galės geriau pažinti komunizmą. Į šiuos perauklėtus afganistaniečius Kremlius yra sudėjęs daug vilčių.

Skaldyk ir valdyk

Afganistano stebėtojų tarpe rimta susirūpinimą kelia Sovietų pastangos kiršinti ir išnaudoti esančius nesutikimus krašte gyvenančių mažumų — genčių tarpe. Jau dabar skelbiama falsifikuotas statistika, kiek tokių genčių gyvena Afganistane. Šių tam tikri sambūriai gyvena ir Sov. S-je. Šiuose pranešimuose sakoma, kad tos mažumos buvusios persekiojamos prieš balandžio revoliuciją (78) ir tik po komunistų revoliucijos joms buvusios pripažintos kaip kurios teisės. Afganistane kiekvienai mažumai siūloma naudoti savo kalbą, kai tuo tarpu yra žinoma, jog pačioje Sov. S-je mažumų kalbų naudojimas yra siaurinas kiekviena proga. Vedant tokią politiką laukiami, kad laikui bėgant visi kalbės tik Rusijos liežuvį! Mat, jau ir dabar rusų kalbos mokymasis yra privalomas mokyklose ir universitete. Galutinis šios politikos tikslas bus įrodyti, kad niekada nebuvo vieningos afganistaniečių tautos kalbėjusios viena kalba...

Stebint dabar vykstantį karišką — politinį procesą Afganistane atrodo, kad Kremlius nemėgins tą teritoriją įjungti į sovietinės imperijos sudėtį. Maskvai gal daug geriau patiktų, jeigu Afganistanas liktų toks nepriklausomas, kaip šandieninė Mongolija. Afganistanas tariamai liktų nepriklausoma valstybė, bet faktiniai visą valdžią turėtų Sov. Rusija. Yra žinoma, kad sovietų specialistai iš Mongolijos jau dabar pina Afganistano nepriklausomybės laidočių vainiką.

Straipsnio gale autorius samprotauja, kad „Amerika ir likęs demokratinis pasaulis turi imtis griežtos akcijos išgelbėti Afganistaną nuo Sovietų S-gos jam planuojamos ateities. Laisvės kovotojai, nežūrint jų pasisivėlimo ir narsumo, sovietų negalės nugalėti. Reagano valdymo metu ši būklė ten ne per daug pagerėjo, nes JAV sąjungininkai Amerikos politikos nenori remti. O veikti reikia neatidėliojant, nes Afganistanui rimtai gresia totalinė diktatūra“.

Žmonės visada trokšta to, kas jiems atrodo esant gera, bet ne to, kas iš tikrųjų yra gera.

Diogenas

ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO

Atsiminimai iš moksleivių veiklos draudimo laikų

ANTANAS MASIONIS

18

Netrukus po to Bronius susitiko Laisvės alėjoje su Jurgiu Mikaila ir vėl, kaip ir su manim, sustojo pasikalbėti kažkurioje vietoje tarp Iglų bažnyčios ir Mickevičiaus gatvės. Ten buvo, berods, kokia tai Vidaus reikalų ministerijos įstaiga. Ir vėl Bronius pastebėjo civiliai apsirendžiusį tipą, vis pro juos vaikštinėjantį ten ir atgal ir lyg klausantį, ką jėdu kalba. Bronius vėl neisikentė ir, norėdamas parodyti, kad jis supranta, kad anas yra seklys, užklausė jį: „Tai ką, drauguti, ar nešalta?“ Ir vėl po to ta pati istorija. Anas užkalbintasis, kaip ir pirmuoju atveju, pasišaukė viešosios policijos policininką ir įskundė Bronių, kad šis jį vadina kraugeriu. Jurgis Mikaila ir pats Bronius tvirtina, kad nieko panašaus nebuvo pasakyta, bet ir vėl policininkas viską užrašė ir vėl Bronių paleido. Tačiau šį kartą neilgam.

Vieną dieną Bronius gauna iš Saugumo policijos, iš Miškų 13-jo, šaukima užėti į tą įstaigą dėl šaukimo ir kariuomenė. Broniui buvo įtartina, kad tokio reikalo šaukia saugumas, o ne kuri kita atitinkamesnė įstaiga. Kad šaukia, nuėjo. Pasirodė, kad tas šaukimas su jokia karine prievole neturėjo nieko bendro. Čia buvo ne kas kita, o policijos pinklės. Jis buvo ten pat areštuotas ir plk. Pr. Saladžiaus, Kauno miesto komendanto nutarimu už valdžios tarnautojų įžeidimo pagal bendrą tuo laiką vartojamą formulę kaip pavojingas viešajai tvarkai, išimtas 6 mėn. į tėviškę — į Maišymų kaimą, Rudaminos valsčių.

Lazdijų apskrityje. Bronius buvo taip pat išvežtas iš Kauno etapu, tais pačiais keliais ir tomis pačiomis priemonėmis kaip ir aš, tik su tuo skirtumu, kad mane paleido Lazdijose, o jį iš Lazdijų nugalbėno įstaiga, lydinč raitam policininkui, net į namus, pasgostindami jo namiškinius. Tarp kitko, jo kelionė etapu truko net keturias dienas, nes pakeliui vis buvo perduodamas artimiausio miesto ar miestelio policijoje ir ten vis kurį laiką buvo uždarytas ir daboklė.

Kad studentus ateitininkus išstremdavo iš Kauno į Varnių koncentracijos stovyklą ar išsiųsdavo į namus ir atiduodavo policijos priežiūrai, tai buvo visai ne naujiena, bet tas pats Bronius Kazlauskas suklebė ne tik ateitininkų, kuriems jis priklausė, bet ir visų kitų studentų tarpe didelę sensaciją, kai jis jau vėliau, 1934 metais, ką tik baigęs teisės mokslus ir leides sau ramiai atostogas gimtiniame kaime, buvo iš to kaimo atitremtas į Kauną ir įkistas Miškų 13-me į daboklę, kur buvo kelias dienas tardytas. Jis buvo suimtas Rudaminos pašte, savo valsčiuje, kur jis buvo neujęs atsiimti pašto. Suėmė Lazdijų apskrityje Saugumo policijos viršininkas Vyšniauskas, atgabeno jį atgal į kaimą, padarė namuose kratą ir, nors nieko nerado, tuoj pat etapu, vėl trukusiu kelias dienas, atgabeno į Kauną.

Bronius prisimena, kad tuo metu Kaune buvo jaunaliutvių kongresas ar suvažiavimas. Jie žygiavo su savo vėliavomis ir orkestru Laisvės alėja ir tą pačią Laisvės alėja tuo pat metu policininkas varėsi Bronių iš autobusų stoties Nemuno gatvėje į Miškų 13-ji, į Saugumo policijos daboklę. Bronius šį kartą buvo kaltinamas ir kelias dienas tardomas, esą jis ju agento liudijimu studentų susirinkime pasakęs kažką prieš valdžią. Bronius, sužinojęs net to policijos agento slapyvardį ir turėdamas liudininkų, kad jis nieko panašaus jokiam susirinkime nebuvo pasakęs, iškėlė Saugumo policijai bylą už prasimanytą jo apkaltinimą. Tai buvo pirmas toks atsitikimas Lietu-

voje, kad kas nors būtų išdrįsęs kelti bylą saugumui. Bronius išdrįso, nes jis buvo ką tik baigęs teisės mokslus ir buvo susipažinęs, kaip tai buvo galima padaryti. Jo byla buvo pasiekusi net Apeliacinius rūmus. Tačiau aprašyti visa tai užimtą čia perdaug vietos. Mano gi tikslas buvo tik parodyti, kokia aktyvi buvo saugumo policija prieš ateitininkus ir kaip ji visokiais būdais stengėsi jų veikimą pakirsti. Apie šią įdomią bylą, apie Broniaus derybas su Saugumo departamento viršininkais ir teismo procedūrą parašysime kitą kartą atskirai.

Ateitininkai Kariuomenės teisme

Kariuomenės teismo paruoštą kaltinamąjį aktą ir šaukimą į tą teismą gavau, gyvendamas tremtyje, savo tėviškėje. Dar nebuvo nė įpusėjęs vienos bausmės, o čia jau grėsė kita ir daug baisesnė. Ši byla buvo paprastai vadinama ateitininkų ir kunigų byla. Kaltinami buvo šie studentai ateitininkai: K. Bauba, N. Lekševičius, J. Labokas, A. Masionis, J. Mikaila, K. Mockus, J. Baranauskas, P. Svetulėvičius, J. Štaupas; kunigai: H. Prialgauskas, Br. Strumila, J. Salčius ir J. Žvynys ir Žiezmarų parapijos zakristijonas Pr. Puodžius. Byla turėjo būti pradėta svarstyti 1931 m. gegužės 12 d. Šia byla buvo nepaprastai visų susidomėjimas, nes į šią bylą buvo įvėlti ne tik studentai ateitininkai ir kunigai, bet ir Lietuvos vyskupai ir net Vatikanas. Dėlto kaltinamusius ginti pasisiūle patys garsiausi įvairių įsitikinimų ir pažiūrų to meto Lietuvos advokatai, būtent prof. P. Leonas (teisių fakulteto dekanas), prof. A. Tumėnas, M. Šlezevičius (liaudininkas), V. Požėla (socialdemokratas), J. Robinsonas (žydai), dr. Pr. V. Raulinaitis, V. Choronickis ir dr. A. Milčius. Iš čia suminėti advokatų trys buvo ateitininkai: Milčius, Raulinaitis ir Tumėnas (Dr. J. Girmius, Pr. Dov. psl. 418). Visi advokatai pasisiūle ginti kaltinamuosius be jokio atlyginimo.

(Bus daugiau)

STASIO IR ONOS GRIGANAVIČIŲ AUKSINIS JUBILIEJUS

1985 m. birželio 30 dieną Onai ir Stasiui Griganavičiams suėjo 50 metų jų vedybinio gyvenimo. Tą dieną 4 val. p.p. So. Bostono lietuvių Šv. Petro bažnyčioje susirinko jubiliatų kvieštų pažįstamų, draugų ir giminių apie pusantros šimto. Sukaktuvininkų intencijai, jų gyvenime nepaprasto įvykio proga, iškilmingas šv. Mišias atnašavo Šv. Petro parapijos klebonas kun. Albertas Kontautas, koncelebruojant jų bičiulius kun. Albinui Janiūnui, svečiui kun. Klemensui Kasinskui. Kun. Kontautas pasakė sukaktuvininkams pritaikytą gražų pamokslą. Po Mišių bažnyčioje sukaktuvininkai su kvietimais svečiais nuvyko į pokylį, kuris buvo suruoštas „Anthony Pier Four“ svetainėje, esančioje Atlanto vandenyno pakrantėje, todėl ir svetainė atrodo plaukiojanti ant vandens. Joje susirinkusiems svečiams iki 6:30 val. p.p. buvo įžanginė pokyliaus dalis ir lengvi užkandžiai. Po to orkestro vedėjas išsivardino „garbės stalo“ svečius sukaktuvininkus Oną ir Stasių Griganavičius, dukterį Vanda su vyru Kiely ir jų jau beveik subrendusius vaikus studentus Danutę, lankančią North Easton universitetą, ir jos brolius — Billy ir Povilą, taip pat universiteto studentus. Po Sukaktuvininkams sveikinimų ir meilės ovacijų, orkestro vedėjas paprašė Šv. Petro lietuvių parapijos kleboną kun. Albertą Kontautą sukalbėti maldą ir palaiminti pateiktus puotos skanėstus.

Po visų ceremonijų ir alkūnumalšinų, „jaunieji“ sukaktuvininkai pašoko valsą ir po jo svečiams buvo palikta laisvė linksminis šokti ir vaišintis visokios rūšies skanėstais bei gėrimais.

I tas Onos ir Stasio Griganavičių jubiliejinės iškilmes atvyko gausus skaičius (apie 120 asmenų) ne tik arti So. Bostono gyvenančių, bet ir iš tolimų vietovių — Chicago, Kanados pažįstamų, draugų bei giminių. Prie Stasio giminių stalo sėdėjo jo brolio Vytauto dukra su vyru Paliuliu iš Kanados su sūnumi, baigusių inžinerijos mokslus ir jo sesutė Valė. Stasio giminaitė Stasė Sidlauskaitė su savo vyru Jankausku irgi iš Kanados ir jo giminaitis Petras bei jo žmona Danguolė Griganavičiai iš Chicago. Prie jų giminaičių stalo susirinko nemažas būrelis su savo vadais, — Lietuvos Vyčių 17 kuopos ilgametis pirmininkas Al Akulė, Antanas ir Joana Šalnai ir daug kitų, kurie vadovaujami gražiabalsio Petro Griganavičiaus, melodingai traukė lietuviškas dainas.

Stasio žmona Onutė gimė 1910 metais JAV Rumfode, Maine. Jos tėvai prieš I-ji pasaulinį karą parsivežė ją mažą į Lietuvą. Čia jie nusipirko nemažą ūkį. Jos tėvas Pranas Kanapinskas, norėdamas skolas atmokėti, grįžo į Ameriką užsidirbti pinigų. Bedirbdamas popieriaus gamybos įmonėje, prarado sveikatą ir 1939 metais sugrįžo į Lietuvą. Onutė, 17 metų mergaitė, 1928 metais irgi atvažiavo į Ameriką pas savo tėvelį. Ji gavo darbo Rumfode ir kurį laiką čia gyveno. Tačiau Amerikoje 1930 metais prasidėjo depresija ir nedarbas. Ji 1931 metais persikėlė į Bostoną, kuriame buvo didelė lietuvių kolonija. Ji buvo 17-tos vyčių „Algirdo“ kuopos veikli narė. Čia ji susipažino su Stasiu.

Stasys K. Griganavičius gimė 1902 m. Radecko vieniemyje, Taujėnų vls., Ukmergės apskr. Jis prieš I-ji pasaulinį karą baigė rusų pradžios mokyklą, o lietuviškai skaityti ir rašyti išmoko savarankiškai.

Ona ir Stasys Griganavičiai šoka „vestuvinį“ šokį, švėsdami savo moterystės auksinę sukaktį.

Jo tėvas Antanas Griganavičius 1912 metais pardavė Radecko vieniemyje ir Kovarko valsčiuje, Ukmergės apskr. nusipirko stambų (70 ha) Šovenių vieniemyje. Jo dėdė vaistininkas Kazimieras Sidlauskas gyveno Bostone. Stasys 1928 metų kovo mėnesį jau buvo Amerikoje. Čia buvo nedarbas, užtat ir Stasiui pirmuosius 4 metus prisėjo dirbti netoli Bostono esančiame vasaros kurorte Cohasset virėju. Tos specialybės jis pats buvo išsimokęs.

1932 metais jo dėdė vaistininkas K. Sidlauskas surado Stasiui darbą pačiame Bostone. Turėdamas pastovų darbą ir tuo pačiu pragyvenimo šaltinį, Stasys tuojau išsijungė į lietuvių religinį ir kultūrinį darbą, kartu lankydamas anglų kalbos vakarinę mokyklą.

Istoje narių daugelį Bostono veikiusių lietuviškų sambūrių, beveik visuose būdavo

išrenkamas išdininku: Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apskr. Susivienijimo 94 kuopos, Lietuvos Vyčių 17-tos Algirdo kuopos Šv. Jono Evangelisto pašalpinės draugijos (išstius 22 metus), LDS 1-mos kuopos ir South Bostono Lietuvių Piliečių draugijos išdininku. 1951 metais Stasys išrinko į So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos direktorių. Jis buvo ir šiandien tebėra Šv. Petro lietuvių parapijos Bostone kolektoirius.

1936 metais Stasys gavo Bostone leisto laikraščio „Darbininko“ spaustuvėje darbą, anot paties Stasio, „...buvo mano tikra lietuvių kalbos mokykla, kurios man taip labai trūko“. Toje spaustuvėje kaip jos vedėjas jis darbavosi 14 metų. Be tiesioginio darbo, čia išmoko ir žurnalistinės patirties, dažnai pateikdamas korespondencijų bei kitokio pobūdžio rašinių tam laikraščiui. Šio darbo

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

TAUTOS ŠVENTĖ

Šįmet Tautos šventės proga iškilmingos Mišios lietuvių tautos stiprybei išlaikyti bei ugdyti bus aukojamos rugsėjo 15 dieną, 19:30 val. rytą Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje (19th & Wallace Strs.). Kaip visuomet, ponios

nėra apleidę iki pat šios dienos.

Iki šiol So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos nariai nėra pamiršę Stasio Griganavičiaus nuopelnų ir kasmet absoliučia balsų dauguma išrenka jį į d-jos direktorių tarybą.

Geriausios kloties ir sveikatos Stasiui ir Onai Griganavičiams, neseniai atšventusiems savo gyvenimo Auskinį Jubiliejų. Jų nesilpstanti veikla lietuviškuose ir bažnytinuose reikaluose yra garantija, kad jie sulauks ir iškilmingai atšvės 75 metų vedybinio gyvenimo Deimantinį Jubiliejų.

Jurgis

ir panelės yra prašomos pasipuošti tautiniais drabužiais ir įsijungti į procesiją.

Po Mišių apie 12 valandą parapijos salėje bus dr. Jono Stikloriaus pranešimas. Kaip žinote, šią vasarą liepos 25 ir 26 dienomis Kopenhagoje buvo suruoštas Pabaltiečių tribunolas prieš Sovietų Sąjungą — vadinamas Sovietų Sąjungos teismas. Ten dalyvavęs dr. J. Stiklorius savo pranešime papasakos išpūdzius iš to neeilinio įvykio ir atsakinės į klausimus.

Lietuvių Moterų federacijos Philadelphia klubo valdyba maloniai kviečia visus Philadelphia ir jos apylinkių lietuvius dalyvauti Mišiose ir pranešime salėje. Prieš pranešimą bus kavutė.

Sn.

REKORDINĖ KAITRA

Chicagoje O'Hare aerodrome rugsėjo 7 d. temperatūra pasiekė 99 laipsnius. Tai buvo karščiausia šių metų diena.

GILI PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui, tėvui ir žentui

A.†A.

Daliui A. Brazdžioniui

Taip netikėtai amžinuoju miegu užmigusiam ir mus čia žemėje be jo skaudžiai liūdeti palikusiam, reiškiamė padėką:

Klebonui dr. Alg. Olšauskui suteikusiam ligoninėje paskutinį patepimą ir atkalbėjusiam rožinį. Prof. kun. V. Bartuškai už šv. Mišių atlaikymą ir palydėjimą į Forest Lawn kapines. Didelė padėka A. Dabšiui už skaitymus ir visus jo rūpesčius laidotuvių metu. Ačiū solistams Rimui Dabšiui ir Ant. Polikajai, ačiū komp. B. Budriūnui ir visam chorui. Didelė padėka jo draugams — karsto nešėjams: Alg. Gustaičiui, Algirdui Gustaičiui, Vitaliui Lemberčiui, Rimui Prižintui, Julijui Raulinaičiui ir Vyt. Tamošaičiui. Ačiū visiems už gėles, maldas ir aukas Lietuvių Fondui įamžinant jo vardą.

Ačiū visiems, tarusiems atsisveikinimo žodžius: rašytojai Alei Rūtai, jo draugams: abiem Algijams Gustaičiams. Ačiū p. Gasparoniui už padarytas nuotraukas laidotuvių namuose, bažnyčioje ir kapinėse, o taip pat išreiškusiam užuojautos žodžius man, ir Daliaus labai mylimai dukrai Adriai. Ačiū visiems raštu išreiškusiems mums užuojautą.

Liūdnios žmona Ilona, Dukra Adrija ir uošvė Zefirina Balvočienė.

A.†A.

Agr. JONAS DAGYS

Gyveno Gage Parke, Chicago, Illinois.

Mirė rugsėjo 6tą d. 1985 m., 11:08 val. vakaro, sulaukęs 66 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Biržų apskrityje. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Aldona (mergautinė pavardė Palšytė), 2 sūnūs: Arūnas, marti Ramunė, ir Rimas, marti Judith, anūkė Laura, Lietuvoje sesuo Otilija su šeima, svogeris Jonas Palšis ir šeimos.

Kūnas buvo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, rugsėjo 9 d. ir velionis buvo nulydėtas į Liet. Tautines kapines.

Nuliūdę liko žmona, sūnūs ir sesuo.

VALERIJONAS SIMKUS

ATSIMINIMAI

Tėviškėje ir Nepriklausomoje Lietuvoje

1-JI DALIS

Iki šiol V. Simkus mums buvo žinomas kaip veiklus visuomenininkas, LA Sąjūdžio narys ir LL leidėjas. Jo parašyti „Atsiminimai“ nuo gimtinės lizdo iki okupantų kalinimo, pabėgimas į Nepriklausomą Lietuvą, įvairūs pergyvenimai yra įdomiai aprašyti, o vidaus politiniai bei ekonominiai pasikeitimai buvo jo jautriai išgyventi, sekami ir daug nenukrypta nuo patų įvykių tiesos. Pirmasis tomas yra užbaigiamas su ūkininkų streikais Suvalkijoje. Leidinys yra didelio formato, 464 psl., kieti viršeliai. Išleido: Laisvosios Lietuvos knygų leidykla, 1985 m. Spaudė „Draugo“ spaustuvė. Kaina su persiuntimu tik 12 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS 1985 m. antradienis, rugsėjo mėn. 10 d. 5

MAISTAS IR NUOTAIKA

Chicago universiteto profesorius J. Crayton pravedė tyrimus, kokią įtaką gali turėti maistas į žmogaus nuotaiką. Tyrimai buvo praversti su 23 psichiatrijos pacientais. Rezultatui — kvietiniai maisto

gaminiai ir pienas gali prisidėti prie irzlumo, baukštumo, depresijos. Šokoladas neparodė žymesnės įtakos į nuotaikos svyravimus. Illinois universiteto imunologijos specialistas Max Samter kelia abejonių dėl Craytono tyrimų rezultatų.

A.†A. JURGIUI DRAGŪNEVIČIUI mirus, jo dukteriai, Washingtono Balfo skyr. vicepirmininkei Audronei Pakštienei ir jos šeimai reiškiamė gilią užuojautą.

WASHINGTONO BALFO SKYRIAUS
VALDYBA

A.†A. AGR. BALYS KARAZIJA

Gyveno Marquette Parke, Chicago, Illinois.

Mirė 1985 m. rugsėjo 7 d., 10 val. vak., sulaukęs 87 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Ylakių valsčiuje, Girdainių kaime. Amerikoje išgyveno 36 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ida, dukte Dalia Laucienė, žentas Antanas, keturi anūkai, pusbrolis Juozas Karazija ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Agronomų sąjungai, Pensininkų draugijai ir Jaunosios Lietuvos Korp.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. antradienį, rugs. 10 nuo 2-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks treč. rugs. 11 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: ŽMONA, DUKTĖ.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

70,000	Dr. Benediktas ir Gabrielė Ročkai, Oak Park, IL	\$50
60,000	Dr. Stepas ir dr. Giedrė Matai, Independence, OH	50
50,000	Auroros lietuviai, Aurora, IL (per V. Vizgirdą)	50
40,000	Alg. ir Z. Simoliūnai, Chelmsford, MA	35
30,000	V. ir L. Tamošaičiai, Hot Springs, AR	25
20,000	Consulate General of Lithuania, Los Angeles, CA	20
10,000	Jonas Zukauskas, Chicago	20
	Br. ir A. Tiškai, Collinsville, IL	20
	Jonas ir Elena Paliliūnai, Chicago	20
	Vladas Ročkus, Chicago	20
	Marta Babickienė, Chicago	20
	Natalija, Angelė ir Jonas Kiaušai, Harrison, NJ	20
	Mag. Petravičius, Baltimore, MD	20
	Julija Palaitienė, Philadelphia, PA	20
	Kun. V. Kriščiūnėvičius, Southfield, MI	20
	Eug. Liaugaudienė, Parsippany, NJ	20
	Stasys Jankauskas, Hot Springs, AR	20
	Romas Česas, Lisle, IL	20
	B. ir J. Sverai, Dearborn Hts., MI	20
	Algirdas A. Boreišis, Phoenix, AZ	20
	Ant. E. Misiūnas, Redford, MI	20
	A. B. Činikienė, La Crescenta, CA	20
	Olga Valentinienė, Chicago	20
	Viktoras Kazemėkaitis, Racine, WI	20
	Janina Praninskas, Chicago	20
	Jonas Pečiulis, Munster, IN	20
	B. Zakarka, Detroit, MI	20
	Anelė Dulcis, Newark, NJ	20

Projekto rėmėjams nuosirdus ačiū.

Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

įvairių atstumu

Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijo,

Staro ir Oro Vėsinčiai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 60 St., tel. 776-1496

JAY DRUGS VAISTINĖ

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY

SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

Atidara šokiaklaidis nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadienis nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

APLINK MUS

x „Draugo“ metiniam bankete, kuris bus rugsėjo 28 d., šeštadienį, Jaunimo centre, meninę programą atliks „Dainuojančios Žemaitės“: Bronė Stravinskienė, Danutė Varneckienė ir Aldona Underienė bei Bronius Maciukevičius. Akompanuos Alvydė Eitūtė. Muzikinis vadovas yra Kazys Skaisgirys. Bilietus galima jau iš anksto įsigyti pas „Draugo“ renginių komiteto narius ir administracijos raštinę.

x Marijonų Bendradarbių susirinkimas po vasaros atostogų bus trečiadienį, rugsėjo 18 d., 1 val. p.p. Visi maloniai kviečiami dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų, pranešimų ir aptarimų. Taip pat kviečiami ir nauji nariai, valdyba maloniai juos priims.

x Aleksandro Stulginskio, buvusio nepriklausomos Lietuvos prezidento, ir prel. Mykolo Krupavičiaus, buvusio žemės ūkio ministro ir žemės reformos vedėjo, šimto metų gimimo sukaktys bus minimos ateinančių sekmadienį, rugsėjo 15 d. Vysk. V. Brizgys atlaikys šv. Mišias 10:30 val. Švč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje. Minėjimą rengia Lietuvos Krikščionių demokratų sąjunga.

x ALRK Moterų sąjungos 46 kuopos susirinkimas bus ateinančių šeštadienį, rugsėjo 14 d., 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno salėje. Šeiminių bus Valeria Stanaitis ir Cheryl Rudis. Išgirsime raportą iš buvusio Moterų sąjungos 41-mo seimo, vykusio rugsėjo 7-10 d. Grand Rapids, Mich. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

x Liet. Mot. Fed. Chicago klubo narių susirinkimas bus rugsėjo 15 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Programoj valdybos pranešimai ir einamieji reikalai. Tuoj po susirinkimo, 3 val. p.p. inž. Ona Požarniukaitė parodysi filmą iš Australijos gyvenimo. Filmo pasižiūrėti kviečiame ir visuomenę.

x Kun. dr. Tomas Žiuraitis, OP, yra dviejų komisijų narys, rengiant Balfio jubiliejinių šeimą Washington. Registracijai vadovaus Aloyzas Aidis, Dalia Butėnienė ir Audronė Pakšienė, o svečių sutikimui — Aloyzas Aidis ir Pranas Baltakis.

x Žurn. Vladas Butėnas ir Diana Bieliauskaitė sudaro Balfio seimo spaudos komisiją. Vakarienis, kuri bus Regent viešbutyje, rengimo komisiją sudaro dr. Danutė Harmon, Jonas Kardokas, Audronė Pakšienė, Stasė Surdokienė ir Genė Vasaitienė.

x Jūratė Misiūnienė, Dowers Grove, Ill., Laima Blažienė, Naperville, Ill., S. Janulaitienė, Oak Lawn, Ill., dr. Z. Rekašius, Antanas Kuras, J. Geležūnas, Edvardas Pikelis, Jonas Švedas, R. Zdanys, Chicago, Ill., buvo atvykę į „Draugą“, vieni pasirinko įvairių leidinių, kiti plokštelių ir laudies meno drožinių už didesnes sumas.

ARAS
Dengiamie ir taisyti visus rūšis
STOČKUS
Su aukštu patyrimu esame
apdirbami. Pats prižiūri darba
ARYDAS KILIA
737-1717
arba tarp 10 ir 18 val.
tel. 434-9655

x Ses. Kathleen Yakaitis rugsėjo 15 d. padarė pirmuosius vienuolius išdus Sv. Kazimiero seserų vienuolijoje. Visi dalyviai džiaugėsi, kad seselės auką Bažnyčios vardu priėmė jos brolis kun. Mike Yakaitis, St. Hilary parapijos asistentas. Ses. Kathleen Yakaitis dirbs kalbos terapiste arkivyskupijos mokyklose, kaip Sv. Kryžiaus ligoninės naujos medicininės programos vykdytoja.

x A. a. William L. Kazlauskas, 71 metų amžiaus, gyvenęs Marquette Parke, po sunkios ligos mirė rugsėjo 7 d., šeštadienį. Velionis pašarvotas pirmadienį nuo 2 iki 9 val. Petkaus Marquette laidojimo koplyčioje. Laidojamas antradienį, rugsėjo 10 d. Iš koplyčios 9:30 val. bus nulydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčią, kur 10 val. bus gedulingos Mišios. Po to bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Nulūdimė liko žmona Valerie, du sūnūs — William G. su šeima ir Donald J., vaikaičiai Valerie ir Billy, seserys Bernice Lenart ir Jean Darwin.

x „Draugo“ renginių komiteto posėdis bus šį ketvirtadienį, rugsėjo 12 d., 7 val. vak. marijonų svetainėje. Visi komiteto nariai prašomi dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

x Linas Kojelis, Baltųjų rūmų pareigūnas etniniais reikalais, kalbės tema „JAV užsienio politika, Lietuva ir Amerikos lietuviai“ rugsėjo 15 d., sekmadienį, 6 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Rengia LFB Chicago sambūris. Visi kviečiami dalyvauti.

x „Tulpe - Times“, nr. 3, keturis kartus per metus leidžiamas Seattle, Wash., Lietuvos Bendruomenės apylinkės laikraštėlis. Leidžiamas lietuviškai ir angliškai. Redaguoja Violeta Sandra Kuprėnaitė ir Zita Petkienė. Apylinkės valdyba sudaro Loretta Werner, Violeta Kuprėnaitė-Jessen, Jeanette Norris, Virginija Strasevičiūtė-Metz, Irena Blekytė-Johnson, Gediminas Morkūnas.

x Įvairius ir skoningus rankų darbo meztus rūbus modeliuos Irena Kleinaitienė ir Sofija Plėnienė Putnamo seselių rėmėjų madų parodoje spalio 13 d. Jaunimo centre. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto „Gifts International“ prekyboje.

x V. Andriulis, Chicago, Ill., suprasdamas nelengvą lietuviškos spaudos padėtį, pranešė „Draugo“ prenumeratorams ir dar pridėjo 20 dol. auką. V. Andriulį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuoširdų aciu.

x P.J. Nasvytis, Avon, Ct., pranešė prenumeratorams su 15 dol. auka. Stasys Miknius, New London, Ct., atsiuntė 12 dol. Nuoširdus aciu.

x Elsie Juravich, Benld, Ill., mūsų rėmėja, pranešė „Draugo“ prenumeratorams su 20 dol. auka. Elsie Juravich įrašė į garbės skaitytųjų sąrašą, o už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x Rūta Jautokienė, Chicago, Ill., buvo atvykusi į „Draugo“ administraciją, užprenumeravo vieneriems metams „Draugą“ dukrai Ramintai, gyv. Redondo, Cal., ir dar pridėjo 20 dol. auką. Rūta Jautokienė už mielą auką įrašė į garbės sąrašą ir tariame nuoširdų aciu.

x Vincas Sakas, Hamilton, Ont., Kanada, pranešė „Draugo“ prenumeratorams su didesne auka. Labai aciu.

x Ieškome išnuomotį garažą Gage Parke arba Marquette Parke. Skambinkite po 6 val. vak. B. Serapinas 636-2960.

Ateitininkų kongreso metu moksleiviai ateitininkai klausosi referentės Dainos Kojelytės. Iš kairės: Gailė Jonytė, braziliečiai Audris Tatarūnas ir Ana Paula Tatarūnaitė, Andrėja Kaminskaitė ir referentė.

Nuotr. Vidos Kuprytės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

RENGINIAI, RENGINIAI

Vasarai beriedant galop ir saulutei nustojus neatlaidžiai kaitinti, vėl atsirado energijos įvairiems renginiams rengti. Ir pabiro renginiai, kaip iš gausybės rago. Reikia daug pastangų dėti, kad ko nors nepažįstotum, kad ko nors neužmirštum. Iš to gali kilti įvairių nemalonių ir nesupratimų, net draugų galima nustoti. Jeigu geras bičiulis yra kokiame komitete ar organizacijoje, tai tiesiog neleistina nenuieiti ir ant baro penkis nepakloti. Kitaip gali išgirsti: „Va, visur vaikštinėjai, bandai rašinėti, o kai aš mūsų kultūros labui prie baro stovėjau, tai nė doleriuko nepaklojai. Žinau, kad prie blaivininkų dar neprisiraišęs“.

Nenorint draugų nustoti ir į panašią padėtį papulti, reikia atidžiai sekti. Tam reikalingi „Draugo“ kalendoriniai įvairiai ženklausi numargintas. Žinia, visur nesuspėsi, tad prie kai kurių renginių tik paukščiukas pridėtas, o kiti net rašydami brūkšniais pabrėžti. Tokių tai jau negalima praleisti!

Tų renginių įvairių įvairiausių yra: vieni jubiliejiniai, kiti kultūriniai, dar kiti įvairių suvažiavimų proga, — tačiau visų tikslas yra papildyti savas kasas. Na, ir gerai, tegul pildo kasas, o mums yra proga išeiti ir žmones pamatyti arba save parodyti. Jeigu tu renginių nebūtų, ką mes turėtume daryti? Bankų knygučių vartyti ar ką? Žinoma, jeigu mes patys bent dalies neįsileisime, tai mūsų vaikai ar anūkėliai sugebės tai padaryti, — ir pagreitintu tempu. Žinia, jie neis į Jaunimo centrą lietuviškų dešrų ar kugelių valgyti, bet graikiškuose ar japoniškuose restoranuose už sushii, teriyaki ar kitus skanesnius pignus švilptelės prašvilps. Ir bus kaip tame pasakojime: tėvas vaikščiojdamas į atlaides ar kermušius, batus dvidešimt penkerius metus dėvėjo, o kai atidavė sūnui, tai sūnus per porą metų juos graužė su graužė. Tad nenusiminkime, jeigu ir mes turime progą pinigų išleisti.

O tų progų tai tikrai bus, reikia nusiminti. Reikės žiūrėti, kad kelnės būtų tvarkingai išlygintos, o dar svarbiau, kad ponis šukuosena nuo kitų neatstiktų. O pobūvis bus neeilinis, o „Draugo“ metinis pokylis. Nuo to pokylio sėkmingumo priklausys ne tik „Draugo“, bet ir mūsų asmeninė gerovė. Labai svarbu ne tik dalyvauti, bet su reikiama žmonių pasisveikinti, pasikalbėti, nusišypsoti, atnaujinti ar sustiprinti esamas pažintis. Kaune būdavo spaudos baltai, kurie ilgesniam laikui patraukdavo bent sostinės aukštesnių sluoksnių dėmesį. Chicagoje ta tradicija buvo at-

naujinta ir kurį laiką palaikoma, tačiau, spaudos darbuotojams išsimečius ir jų eilėms praradėjus, nebebuvo toliau palaikoma. O vis tik buvo graži tradicija.

Reikia manyti, kad tą tušumą užpildys „Draugo“ metiniai pobūviai. Kol Chicago garsinasi išsivijios sostine, tol turi turėti ir savas tradicijas. O mums, kuriems nebereikia anksti į darbą keltis, gyvenimas būtų labai neįdomus — jeigu nebūtų ko laukti ir kuo domėtis. Tad nepraleiskime progos į krivą susiburti.

Praėjus šiems renginiams, dar bus daug renginių, gaučių, pylos, jeigu neparaginsiu visus atsilankyti į Jaunimo centro tradicinę vakarienę, kuri rengiama gruodžio 8 d. Visi, kuriems rūpi Jaunimo centro ateitis, turėtų šiame rengime dalyvauti.

J. Žygas

VADINKIME TIK NE SENIMO CENTRU

Gana nevykusiu pavadinimu vyresniųjų atžvilgiu buvo rašyta spaudoje ir duodant antraštę „Iš Jaunimo į senimo centrą“. Ir tuojau teisingai priduriant: „Vienas kitas vyresniųjų linkes įsižeisti, išgirdęs senatvę pavadinant „antrąja vaikyste“.

Iš vaikų nepadarysi vyresniųjų žmonių ir iš vyresniųjų — vaikų. Kiekvienas turi pereiti per tam tikras išsivystymo ar brendimo fazes. Reikia pripažinti, kad, nežinūrint lietuvių kalbos turtingumo ir žodindumo, neturime tinkamų žodžių apibūdinti gyvenimo pradžią ir jo užsklandą. Nežiūrint, kaip mes stengsimės ir bandysime kovoti, jokie kūdikėliai ar vaikeliai neišstums iš gyvenimo „baby“. Net ir mergina angliškai galima pavadinti „my baby“, yra ir daina „walking my baby back home“. Išvaizduokime, kas gautųsi, jeigu kas lietuviškai kreiptųsi į merginą „mano kūdikėli“. Gaunasi visai kitas

efektas. Tas pat yra ir su gyvenimo užbaiga: „senis“ yra visai neprimtinas žodis. Jeigu tu eilučių autorius kokiame LB susirinkime pabandytų kandidatuoti ar aukas parinkti ir kreiptųsi: „na jūs, seniai, ... prašom dabar...“, pažiūrėtume, kokie būtų rezultatai!

Be to, lietuvių kalboje yra ir kitas žodis, būtent „bernas“... Tai yra beveik vidurkis tarp vaiko ir senio. Įdomu, kaip jaustųsi tie, kurie nėra nei vaikai, nei seniai, jeigu į juos būtų kreipiamasi „berno“ kreipiniu! Iš viso ta karta, kuri sukūrė lietuvišką švietimą, įvairius fondus, finansavo enciklopedijos ir kitų leidinių leidimą, kuri ir dabar didžiulioje finansuoja lietuvišką spaudą ir kitą kultūrinę veiklą, nusipelnė didesnės pagarbos.

Amerikiečiai, bent viešai kalbėdami ar rašydami, sugėba tinkamiau išsireikšti. Kalbėdami apie saulėleidžio kartą, vadina ją „golden age“ ar panašiai. Kokia nors buvusis artistė, jeigu turi pasikalbėjimą per televiziją, pasisako: „I am eighty years young“. Laikas ir mums išmokyti tinkamiau išsireikšti.

Tai tiek apie paties žodžio ar sąvokos aptarimą. Šiaip rašius vyresnes, laiku ir vietoje pasakyti. LB socialinė taryba, vadovaujama Danguolės Valentaitės, labai gražiai ir sėkmingai dirba. Už tai nusipelnė mūsų padėkos. Socialiniam centrui parinktas tinkamas namas ir tinkamoje vietoje, telieka tik planus įgyvendinti. Vyresniosios kartos žmonėms yra reikalingos patalpos, kur jie galėtų sueiti, rengti paskaitas, vakarones. Pasivažiinti, atsigaiivinti. Tik nepadarykime „senių namų“. Jei taip, garantuoju nepasisekima. Tegul būna seklyčia, židiny, romuva, ramovė ar kas nors panašaus. Tegul į tuos namus įpranta užėiti ir tie, kurie dar tik už kelių kilometrų aplenki darbinčių eiles. Tad nenuleisti rankų!

J. Ž.

Ses. Kathleen Yakaitis (vidury), baigusi Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo mokyklą, Marijos aukšt. mokyklą, po savo įžadų su generaline vyresniąja ses. M. Joanella (kairėje) ir formacijos direktore ses. Regina Marie (dešinėje).

IŠ ARTI IR TOLI

OK. LATVIJOJE

— Latvijoje, sulaukęs 74 metų amžiaus, mirė latvių liuteronų arkivyskupas Janis Matoulis. Jo laidotuvis įvyko Šv. Jono katedroje Rygoje, dalyvaujant latviui kardinolui Vaivods, stačiatikių ir kitų religinių bendruomenių atstovams. Arkivyskupas Janis Matoulis vadovavo Latvijos liuteronų Bažnyčiai nuo 1969 metų. Jis lankydavosi ir Lietuvoje, susitikdamas su vietos liuteronų bendruomenės atstovais, taip pat dalyvaudamas kai kuriose katalikų rengiamose iškilmėse.

BRAZILIJOJE

— Kun. Petras Urbaitis, salezietis, buvęs Kinijos misijonierius, dabar lankas Brazilijos liutuvius, išvyko į Venecuelą pavaduoti sunkiai sergantį salezietį kun. Antaną Perkumą.

— A. a. Marija Šidlauskaitė-Bumblienė, Lietuvių sąjungos pirmininko Aleksandro Bumblio žmona, mirė rugsėjo 13 d. Buvo gimusi Šiauliuose 1922 m. 1926 m. su tėvais ir seserimis atvyko į Braziliją. Čia mokėsi ir paskiau dirbo. Su Aleksandru Bumbliu sukūrė lietuvišką šeimą 1942 m. Išaugino tris dukteris, kurios jau yra sukurę šeimas, turėjo sūnus vaikams. Buvo šeimos žmogus, bet neapleido ir visuomeninių reikalų. Į kapines velionę palydėjo gausus lietuvių ir vietinių skaičius.

— Arvydas Žygas, siunčiamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės švietimo ir tautinio auklėjimo tarybos, į Braziliją atvyko rugsėjo 4 d. Jis jau skaitė paskaitą apie Šv. valkų kraštą ir lenkų persekiojimus, ypač ilgai neleidžiant lietuviškai melstis Seinų bazilikoje. A. Žygas Brazilijoje žada išbūti apie du mėnesius.

— A. a. Kasparas Matusevičius, gimęs 1902 m. sausio 6 d. Trakuose, mirė birželio 16 d. A. a. Ona Matusevičienė, jo likusi žmona, mirė rugsėjo 17 d. Ji buvo gimusi 1908 m. balandžio 8 d. Kaune. Jie atvyko į Braziliją 1926 m. ir beveik visą laiką gyveno Vila Zelinoje. Nulūdimė liko dvi dukros Genė ir Marija su šeimos.

— Lietuvių skautų susirinkimose Vila Zelinoje prasidėjo lietuvių kalbos pamokos. Jos būna pagal A. Petraičio išdirbtą metodą. Šiuo metu daugiausia lanko lietuvių kalbos kursus jau šiek tiek lietuviškai moką, bet tikimasi, kad prisijungs ir daugiau jaunimo.

— Palangos skautai stovyklavo Lituanikoje liepos 20 - 28 dienomis. Dalyvavo 49 d. skautai, kurie buvo pakelti ir aukštesnius laipsnius po stovyklavimo ir specialių egzaminų. Stovykla buvo pavadinta Dariaus ir Girėno vardu, prisimenant jų tragišką mirtį netoli Lietuvos.

— Jonas Butkus, buvęs „Rūtelės“ tautinių šokių šokėjas ir „Volungės“ choro narys, baigė karinius mokslus ir išsiūstas dar pasitobulinti karo mokykloje vieną mėnesį. Po to bus pakeltas į antrojo leitenanto laipsnį.

— Ona Jotekaitė-Kuliešienė iš Chicago buvo atvykusi į Sao Paulo aplankyti savo giminių ir pažįstamų. Taip pat iš Šiaurės Amerikos lankėsi Adelida Burbaitė pas savo gimines Surkavičius Vila Zelinoje. Brazilijos lietuviai džiaugiasi tokių viešnių apsilankymu.

— Atvykstant lietuviui vyskupui Pauliui Baltakiui į Braziliją, organizuojamas choras, kuriam vadovauja

Viktoras Tatarūnas. Repeticijas pradėjo rugsėjo 1 d. vyrams, rugsėjo 8 d. moterims. Taip bus ir ateityje muziko namuose, kol galės chorą suderinti.

ARGENTINOJE

— Susivienijimas Lietuvių Argentinoje kasmet turi mirusių paminėjimą. Šiemet liepos 9 d. šv. Mišias atliko kun. A. Steigvilas Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Giedoją sustiprintas Sv. Cecilijos choras, vadovaujamas A. Mikučionio, vargonais grojant E. Mikučionienė. Po pamaldų parapijos sodely padėjo vainiką ir pirm. R. Stalioraitis pasakė atitinkamą kalbą. Liepos 14 d. buvo paminėtas Susivienijimo 71 gyvavimo metai. Pradėjo A. Mikučionytė ir Galbuogis. Buvo įneštos vėliavos, kurias lydėjo jaunimas. Sukakties proga sveikino J. Mičiūdas, J. Vilas — burmistro atstovas, Juozas Pulikas, kun. A. Steigvilas, Ad. Burba, P. Ozinskas, raštu Berisso „Mindaugo“ draugija ir kt. Meninę dalį atliko mažųjų ansamblis, vadovaujamas O. Levanavičiaus.

— Lietuvių Centras surengė liepos 21 d. dvigubą šventę: imigrantų dieną ir Dariaus ir Girėno paminėjimą. Minėjimą atidarė Artūras Kaminskas. Paskaitą apie Lietuvą skaitė prof. Ernestas Paršelis, o Darių ir Girėną bei jų kelionę į Lietuvą — arch. A. Kaminskas. Meninę dalį atliko pianistė Analia Gaidimaukaitė, susilaukusi publikos įvertinimo ir ilgų plojimų. Šventės programą trumpu žodžiu uždarė Lietuvių Centro pirmininkas Juozas Pulikas.

— Rosario radijo valandėlė liepos 26 d. skirta lietuviams. Birželio mėnesį davė pasikalbėjimą su Birute Jasaitiene, PLB atstove. Dabar davė pasikalbėjimą su stud. Eriku Vasiliausku, atvykusiu iš Chicago padirbti su lietuvių jaunimu Argentinoje.

— Lietuvių jaunimo Rosario mieste naują vadovybę sudaro Andrea Voraitė, A. Lukošius, Roxana Rodriguez Papeckytė, Aleksandra Barsini Pundytė ir Walter Munoz Užkuris.

— Kun. Juozas Margis, Rosario Sv. Kazimiero par. klebonas, išvyko į Neuenen pakrikštyti giminaičių Pažerų Jordan šeimų vaikus.

— A. a. Eleonora Urbelytė-Ivanauksienė, 76 metų amžiaus, mirė birželio 19 d. Adroge mieste. Buvo kilusi iš Tytuvėnų. Raseinių apsk. Argentinoje gyveno nuo 1929 m. 1932 m. iškėjęs už Boleslovo Ivanauksio ir su juo išaugino dvi dukteris, kurios jau yra sukurusios savo šeimas. Nulūdimė liko vyras ir dvi dukros su šeimos, gimnės ir sesuo ok. Lietuvoje. Velionė turėjo gražų balsą ir dainuodavo birutietiško chore.

— A. a. Augusta Barkuvėnaitė-Domynienė mirė birželio 30 d. Jos vyras jau buvo miręs anksčiau. Nulūdimė liko du sūnūs ir duktė su šeimos ir kiti artimieji. Palaidota Moron kapinėse.

— A. a. Pranciška Butkytė-Čecienė mirė birželio 21 d. Berisso mieste. Nulūdimė liko sūnus Vladas su šeima, gimnės ir artimieji. Palaidota Berisso miesto kapinėse.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 val. d.